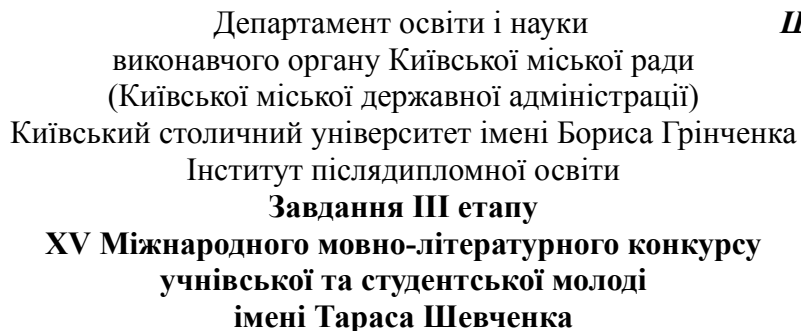
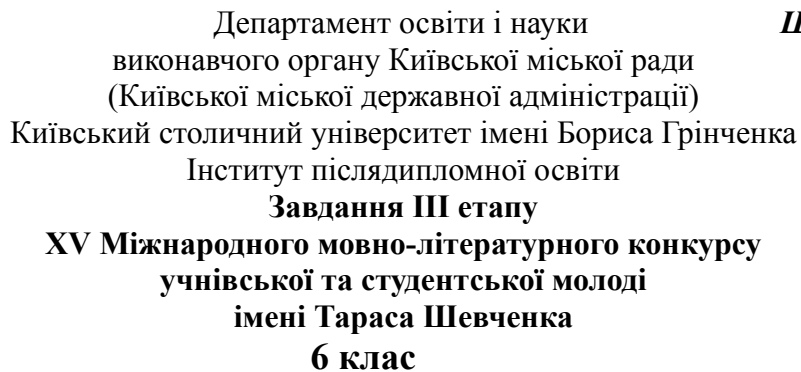

Обсяг – 1 с.

Іду я тихою ходою,
Дивлюсь – аж он передо мною
Неначе діва виринають,
Із хмари тихо виступають
Обрив високий, гай, байрак;
Хатки біленькі виглядають,
Мов діти в білих сорочках
У піжмурки в яру гуляють,
А долі сивий наш козак
Дніпро з лугами виграває.
А онде, онде за Дніпром
На пригорі, ніби капличка,
Козацька церква невеличка
Стоїть з похиленим хрестом.
Давно стоїть, виглядає
Запорожця з Лугу...
З Дніпром своїм розмовляє,
Розважає тугу.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Прочитайте історичну поему «Іван Підкова».

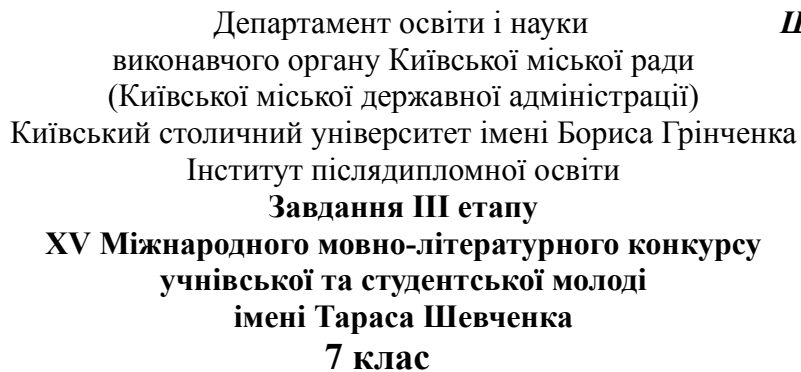
Тарас Шевченко у своїх творах часто звертається до теми козацтва, оспівує звитягу захисників Батьківщини, захоплюється героїчним минулим нашого народу. Уявіть, що б Кобзар написав про козаків-лицарів сучасності. Викладіть свої думки у **творі**.

Обсяг – 1 с.

[illegible]

ІВАН ПІДКОВА

I Було колись — в Україні Ревіли гармати; Було колись — запорожці Вміли панувати. Панували, добували І славу, і волю; Минулося — осталися Могили на полі. Високії ті могили, Де лягло спочити Козацьке біле тіло, В китаїку повите. Високії ті могили Чорніють, як гори, Та про волю нишком в полі З вітрами говорять. Свідок слави дідівщини З вітром розмовляє, А внук косу несе в росу, За ними співає. Було колись — в Україні Лихо танцювало, Журба в шинку мед-горілку Поставцем кружала. Було колись добре жити На тій Україні... А згадаймо! Може, серце Хоч трохи спочине.	II Чорна хмара з-за Лиману Небо, сонце криє. Синє море звірюкою То стогне, то виє. Дніпра гирло затопило. «Ануге, хлоп'ята, На байдаки! Море грає — Ходім погуляти!» Висипали запорожці — Лиман човни вкрили. «Грай же, море!» — заспівали, Запінились хвилі. Кругом хвилі, як ті гори: Ні землі, ні неба. Серце мліє, а козакам Того тільки й треба. Пливуть собі та співають; Рибалка літає... А попереду отаман Веде, куди знає. Похожає вздовж байдака, Гасне люлька в роті; Поглядає сюди-туди — Де-то будь роботі? Закрутивши чорні уси, За ухо чуприну, Підняв шапку — човни стали. «Нехай ворог гине! Не в Синопу, отамани, Панове молодці, А у Царград, до султана, Поїдемо в гості!» «Добре, батьку отамане!» — Кругом заревіло. «Спасибі вам!» Надів шапку. Знову закипіло Синє море; вздовж байдака Знову похожає Пан отаман та на хвилю Мовчки поглядає.
--	---

Прочитайте вірш Т. Шевченка «Мені тринадцятий минало...».

Напишіть **твір на тему: «Неначе сонце засіяло»**. У своїй роботі поміркуйте над тим, у чому поет вбачає щастя? Чи залежить щастя від місця перебування людини? Чи, може, щастя пов'язане з внутрішнім станом особи? Що для вас є тим сонцем, що вас зігріває і робить щасливим?

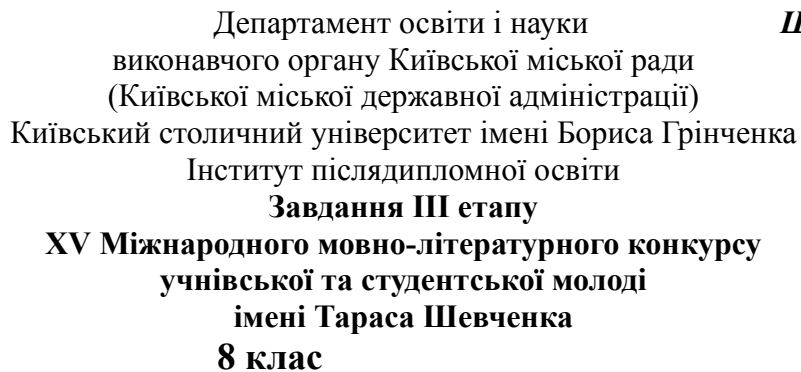
Обсяг – 1-1,5 с.

[illegible]

Мені тринадцятий минало.
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було?
Мені так любо, любо стало,
Неначе в Бога.....
Уже прокликали до паю,
А я собі у бур'яні
Молюся Богу... І не знаю,
Чого маленькому мені
Тойді так приязно молилось,
Чого так весело було.
Господнє небо, і село,
Ягня, здається, веселилось!
І сонце гріло, не пекло!
Та недовго сонце гріло,
Недовго молилось...
Запекло, почервоніло
І рай запалило.
Мов прокинувся, дивлюся:
Село почорніло,
Боже небо голубеє
І те помарніло.
Поглянув я на ягнята —
Не мої ягнята!
Обернувся я на хати —
Нема в мене хати!
Не дав мені Бог нічого!..
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози!.. А дівчина
При самій дорозі
Недалеко коло мене
Плоскінь вибирала,
Та й почула, що я плачу.
Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілувала...
Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє... лани, гаї, сади!..
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Мені тринадцятий минало...

Бридня!.. А й досі, як згадаю,
То серце плаче та болить,
Чому Господь не дав дожить
Малого віку у тім раю.
Умер би, орючи на ниві,
Нічого б на світі не знав.
Не був би в світі юродивим.
Людей і [Бога] не прокляв!

Прочитайте поезію Т. Шевченка *Чи ми ще зійдемося знову?*

Напишіть **твір-роздум** «Свою Україну любіть ...», у якому поміркуйте, у чому ж полягала справжня синівська любов Т. Шевченка до України. Згадайте інших митців, зокрема і сучасних, які в найтяжчі часи виявляли стійку громадянську позицію, попри всі випробування не зрікалися національних ідей, боронили і боронять рідну землю сьогодні.

Обсяг – 2 с.

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings present.

*Чи ми ще зійдемося знову?
Чи вже навіки розійшлись?
І слово правди і любові
В степи і дебрі рознесли!
Нехай і так. Не наша мати,
А довелося поважати.
То воля Господа. Годіть!
Смирітєся, молітєсь Богу
І згадуйте один другого.
Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.*

*Чи ми ще зійдемося знову?
Чи вже навіки розійшлись?
І слово правди і любові
В степи і дебрі рознесли!
Нехай і так. Не наша мати,
А довелося поважати.
То воля Господа. Годіть!
Смирітєся, молітєсь Богу
І згадуйте один другого.
Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.*

Департамент освіти і науки *Шиф*
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Інститут післядипломної освіти

Шифр _____

**Завдання III етапу
XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка
9 клас**

Прочитайте поезію Т. Шевченка «Мені однаково, чи буду...»

Напишіть **твір-роздум на тему**: «Та неоднаково мені ...». У роботі зазначте, який саме слід, на вашу думку, залишив Шевченко по собі й чому його вважають національним пророком. Розкажіть, що «неоднаково» вам сьогодні, що вас хвилює, бентежить, а що надає віри в силу України?

Обсяг – 2 с.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.
В неволі виріс між чужими
І, неоплаканий своїми,
В неволі, плачучи, умру.
І все з собою заберу,
Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі.
І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: — Молись,
Молися, сину, за Вкраїну
Його замучили колись. —
Мені однаково, чи буде
Той син молитися, чи ні...
Та неоднаково мені,
Як Україну злії люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені.

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.
В неволі виріс між чужими
І, неоплаканий своїми,
В неволі, плачучи, умру.
І все з собою заберу,
Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі.
І не пом'яне батько з сином,
Не скаже синові: — Молись,
Молися, сину, за Вкраїну
Його замучили колись. —
Мені однаково, чи буде
Той син молитися, чи ні...
Та неоднаково мені,
Як Україну злії люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...
Ох, не однаково мені.

Шифр _____

Завдання III етапу

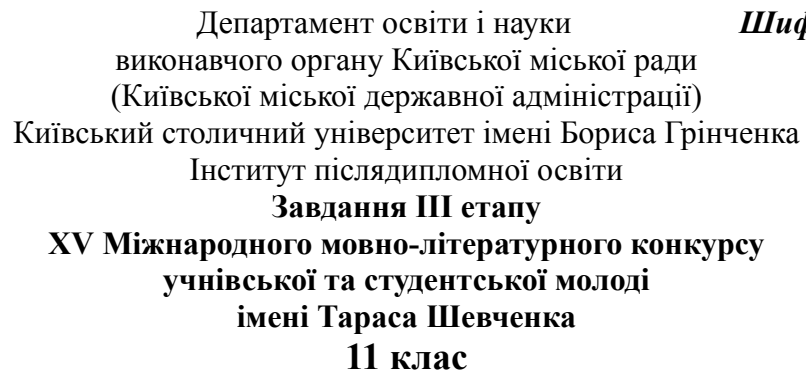
Шевченка мати завжди була

У наших раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.
Буває, іноді дивлюся,
Дивуюсь дивом, і печаль
Охватить душу; стане жаль
Мені її, і зажурюся,
І перед нею помолюся,
Мов перед образом святим
Тієї Матері святої,
Що в мир наш Бога принесла...

Напишіть твір-роздум на тему: «Образ матері в поетичному доробку Тараса Шевченка». У роботі назвіть твори, у яких Кобзар порушує тему материнства, подумайте над тим, чому для поета образ матері був таким важливим і він часто ідеалізував матір. Чи можна сказати, що Тарас Шевченко, обстоюючи права жінок, випередив свій час? Спробуйте провести паралелі між долями героїнь Шевченка і сьогоденням.

Обсяг роботи – 2-2,5 с.

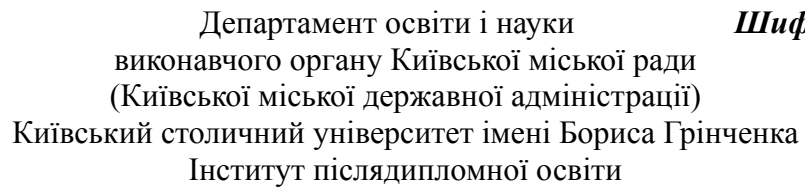
This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on its right side, suggesting it's resting on a surface.

Напишіть твір-роздум на тему: «Якби ви вчилися так, як треба ...»

Обсяг роботи – 2-2,5 с.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

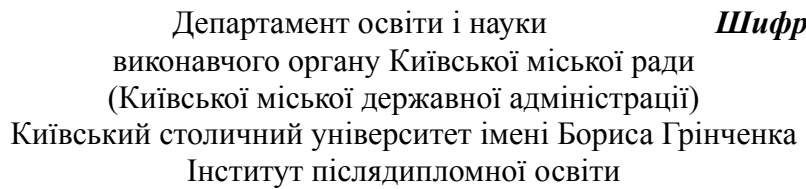
**Завдання III етапу
XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка
для студентів закладів вищої освіти
(гуманітарних спеціальностей)**

У вірші «Подражаніє 11 псалму» він писав:

Поставлю слово.

Обсяг – 2,5-3 с.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

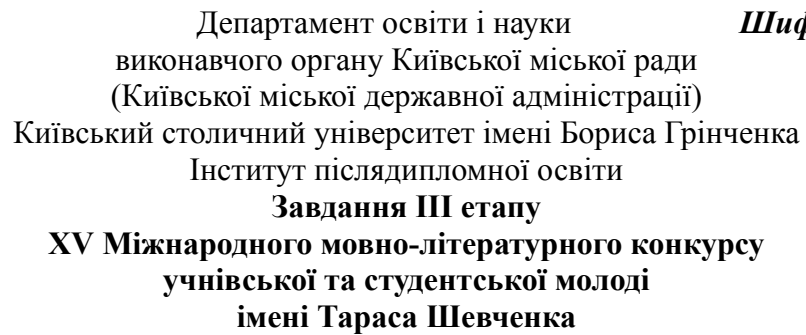
**Завдання III етапу
XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка
для студентів закладів вищої освіти
(негуманітарних спеціальностей)**

"Найповажніший цикл своїх творів", за визначенням Л. Білецького, рукописну збірку "Три літа" Т. Шевченко розпочинає поезією "Чигрине, Чигрине...", а завершує заповітом українському народові "Як умру, то поховайте..."

Пригадайте мотиви інших творів збірки "Три літа". **Напишіть есе** «Мої роздуми про майбутнє України разом із Тарасом Шевченком».

[illegible]

Чигрине, Чигрине, Все на світі гине, І святая твоя слава, Як пилина, лине За вітрами холодними, В хмарі пропадає, Над землею летять літа, Дніпро висихає, Розсипаються могили, Високі могили — Твоя слава... і про тебе, Старче малосилий, Ніхто й слова не промовить, Ніхто й не покаже, Де ти стояв? Чого стояв? І на сміх не скаже!! За що ж боролись ми з ляхами? За що ж ми різались з ордами? За що скородили списами Московські ребра?? Засівали, І рудою поливали... І шаблями скородили. Що ж на ниві уродилось??! Уродила рута... рута... Волі нашої отрута. А я, юродивий, на твоїх руїнах Марно сльози трачу; заснула Вкраїна, Бур'яном укрилась, цвіллю зацвіла, В калюжі, в болоті серце прогноїла І в дупло холодне гадюк напустила, А дітям надію в степу оддала.	А надію... Вітер по полю розвіяв, Хвиля морем рознесла. Нехай же вітер все розносить На неокраєнім крилі, Нехай же серце плаче, просить Святої правди на землі. Чигрине, Чигрине, Мій друже єдиний, Проспав єси степи, ліси І всю Україну. Спи ж, повитий жидовою, Поки сонце встане, Поки тії недолітки Підростуть, гетьмани. Помолившись, і я б заснув... Так думи прокляті Рвуться душу запалити, Серце розірвати. Не рвіть, думи, не паліте, Може, верну знову Мою правду безталанну, Моє тихе слово. Може, викую я з його До старого плуга Новий леміш і чересло. І в тяжкі упруги... Може, зорю переліг той, А на перелозі... Я посію мої сльози, Мої щирі сльози. Може, зійдуть, і виростуть Ножі обоюдні, Розпанахають погане, Гниле серце, трудне... І вицідять сукровату, І наллють живої Козацької тії крові,	Чистої, святої!!! Може... може... а меж тими Меж ножами рута І барвінок розів'ється — І слово забуте, Моє слово тихо-сумне, Богобоязливе, Згадається — і дівоче Серце боязливе Стрепенеться, як рибонька, І мене згадає... Слово моє, сльози мої, Раю ти мій, раю! Спи, Чигрине, нехай гинуть У ворога діти, Спи, гетьмане, поки встане Правда на сім світі.
---	--	---

**для учнів закладів професійної
(професійно-технічної) освіти**

Напишіть твір-роздум на тему: «Образ Богдана Хмельницького у поетичній і мистецькій творчості Тараса Шевченка». Якими були джерела образу Богдана Хмельницького у творчості Тараса Шевченка? Покажіть зміну ставлення митця до гетьмана. Поміркуйте, чому змінилося ставлення поета до цього історичного діяча?

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Департамент освіти і науки *Шифр*
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Інститут післядипломної освіти

Шифр _____

**Завдання III етапу
XV Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка
для курсантів закладів вищої освіти
Збройних сил України**

Як змінилося ваше сприйняття постаті Тараса Шевченка та його поезії після повномасштабного вторгнення? Які послання митця, на вашу думку, особливо актуалізувалися нині та мають стати опорними частинами мислення українців?

Напишіть есе «Чому Тарас Шевченко є символом незламності України?»

Обсяг – 2,5-3 с.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.